

PESTERZSÉBETI KÁBÍTÓSZERÜGYI EGYEZTETŐ FÓRUM

HÍRLEVÉL

2024. AUGUSZTUS

DROGPREVENCÍÓS SZEMLÉLET

A drogprevenció modern szemlélete a környezeti, úgynevezett kontextuális prevenció. Ezen szemléletről szól Andrassy Áron és Dr. Mrázik Julianna írása is, akik a Pécsi Tudományegyetem munkatársai.

A prevenciót, és ezzel együtt a drogprevenciót - Caplan nyomán (1963) - a következő három kategóriába sorolták:

- Elsődleges prevenció: azoknak szól, akik még nem próbálták ki a kábítószereket.
- Másodlagos prevenció: a résztvevőknek vannak tapasztalataik a drog terén.
- Harmadlagos prevenció: a rendszeres fogyasztók, a függők és a „gyógyult” szerhasználók kezelése.

Az elsődleges prevenció a drogmentesek megóvását jelenti. Színtere az óvodáktól az általános iskolák alsó tagozatáig terjed. Módszere a helyes stratégiák elsajátítása a kereslet visszaszorítása érdekében. A másodlagos prevenció a szerfogyasztók ártalomcsökkentő megóvása. Fő módszere a felvilágosítás. Az iskolai drogstratégia kialakítása és módszertana szerző szerint a másodlagos prevenció eszközei, módszerei meghaladják az iskolai lehetőségeket, a pedagógusok szakmai repertoárját, ezért ezt a munkát az egészségügyi szakemberekre kell bízni. Tehát a régi felosztás szerint a pedagógus csak elsődleges drogprevencióval foglalkozhat.

Az ilyen szemléletből kiinduló iskolai drogprevenció medikális szemléletet tükröz, sokszor direktív és rábeszélő vagy elrettentő módszereket alkalmaz, és kevés figyelmet fordít a lelki és szociális tényezőkre. Előfordul, hogy a pedagógus tapasztalatlan, és eszköztelennek érzi magát a témával kapcsolatban, ezért külső segítséget kér a szakszolgálatoktól vagy a rendőrségtől. Ezek sokszor kampányszerűek, de mivel csak egy-egy alkalomból állnak, nem hatékonyak.

Az újabb szemlélet szerint a prevenció három kategóriába csoportosítható:

- Általános prevenció: nem differenciál célcsoportok szerint, egy nagy csoport van, ami maga a célcsoport.
- Célzott prevenció: a célcsoport kiválasztása a teljes populációból, például veszélyeztetettségük alapján.
- Javallott vagy indikált prevenció: már célcsoporton belül is differenciál, többszörös kockázati tényezőket céloz meg.

Nemzeti Kábítószer Adatgyűjtő és Kapcsolattartó Központ az EMCDDA (A Kábítószer és Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja) által is használt felosztást a következő jellemzi:

Az általános (universal) prevenció kategóriájába tartozó stratégiák a populáció egészét szólítják meg, ami lehet az egész nemzet, a helyi közösség, vagy az iskolás populáció. A prevenció beavatkozás minden előzetes szűrés nélkül kívánja ellátni a személyek széles körét olyan ismeretekkel, készségekkel, jártasságokkal, amelyek lehetővé teszik a problémák kivédését. Az általános prevenció értelmében az egész populáció veszélyeztetettnek tekinthető, a veszélyeztetettség mértéke azonban igen eltérő lehet. Ebbe a kategóriába sorolhatóak például a médiakampányok.

A célzott prevenció (selective) a teljes populációnak csak egy sajátos módon körülhatárolt részét célozzák meg, nevezetesen azokat a személyeket, csoportokat, amelyek bizonyos sajátosságaik okán különösen veszélyeztetettnek tekinthetők (így az alkoholisták szülők gyermekei, iskolából kimaradó, tanulási problémáival küzdő fiatalok). A veszélyeztetett csoportok számos szempont alapján azonosíthatóak, történhet ez az azonosítás a biológiai, pszicho-szociális, szociális, vagy környezeti kockázati tényezők mentén - amennyiben a tudományos kutatás bizonyítottan oki kapcsolatot mutatott ki az adott tényező megléte és a probléma-viselkedés kialakulása között. Az egyéni szükségletek a tervezéskor nem lényegesek, a megelőzés célcsoportjai azok lesznek, akik kockázati faktorról rendelkeznek.

A javallott prevenció (indicated) olyan beavatkozásokat és programokat jelöl, amelyek függőnek nem minősülő, de annak korai jeleit mutató személyek viselkedését szeretnék a kívánatos iránynak megfelelően befolyásolni. Ezek a programok tehát elsősorban az egyén szintjén, egyénre szabott módon kezdeményezik a beavatkozásokat. Céljuk minden olyan viselkedészavar befolyásolása, amely vélhetőleg kapcsolódik, vagy elvezet a szerhasználó életút kialakulásához. Az ilyen programok különösen alkalmasak az olyan fiatalokkal való foglalkozás során, akik már összeütközésbe kerültek az igazságszolgáltatás intézményrendszerével, ide sorolhatók az elterelés intézményrendszerén belül nyújtható szolgáltatások, beavatkozások is.

Megállapítható, a korábban meghatározó jelentőségű problémafókuszúnak tekinthető felosztás egyre inkább egy célcsoport fókuszú kategorizáció irányába tolódik el. A hagyományos intervenciók szemléletéből következik, hogy a probléma korai felismerése, és elkerülése válik fontossá, míg az utóbbi években preferált kategorizáció inkább a problémákkal való megküzdést, a speciális beavatkozási lehetőségeket vizsgálja.

HÍRLEVÉL

KEF PROGRAM A NAPKÖZIS TÁBORBAN

Két alkalommal volt KEF foglalkozás a kerületi napközis táborban. Az első alkalommal a függőségek típusaival ismerkedtek meg az alsó tagozatos diákok. Emellett a hasznos, digitális felület-mentes időtöltésekre helyezték a hangsúlyt. Mozgásos játékokban a csoportalkotás, csapatfeladat megoldásokat gyakorolták a résztvevők a tábor első időszakában. A nagyobb gyerekekkel az online felmerülő problémákról beszélgettünk. Komoly igény mutatkozott arra a gyerekek részéről, hogy online élményeikről beszámoljanak, legyenek azok pozitív vagy negatív példák. Újabb és újabb történeteket meséltek el, többen az újdonság örömeivel.

Az augusztusi foglalkozásokon a nagyobbak az online képmegosztás veszélyeiről, tudatos szórakozásról néztek meg animációs filmet, és a közösségi média kommunikációjának hatásáról láttak kisfilmet. Emellett a függőségekkel kapcsolatos ismeretekről játszottak.

A kisebbek Persona Doll technikával beszélgettek a hasznos időtöltésekről, kedvenc hobbijukról. Az elsős, másodikos tanulók az online elérhető információk megbízhatóságáról láttak számukra készült ismeretterjesztő rajzfilmet. Labdajáték és szójáték segítette őket az összpontosításban a tájékoztatók között.

Voltak diákok, akik mindkét előadáson részt vettek, sok hetet töltöttek a nyári táborban. Megpróbáltuk a fiataloknak életkoruk szerint a leghasznosabb információkat megadni.

A mai általános iskolás generáció életének szerves része az online világ, akár a gamer, akár a közösségi média oldalát tekintve. Fontos hangsúlyozni, hogy amennyiben a szülő megengedi, hogy a gyermek már használhat online tartalmakat, akkor minél többet beszéljen vele ezekről az élményekről, tudjon róla, hogy mit csinál a fiatal a virtuális térben, és a biztonságos internetezésre, online tudatosság elsajátítására is fordítsanak figyelmet.

LIFE FOR YOUTH

"A SZERETET ÉPÍT, A FÉLELEM CSAK IDOMÍT."

A Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió Erasmus+ LIFE FOR YOUTH projekt zárókonferenciájának megrendezésére kerül sor.

Az Erasmus+ „Life for youth – Élet a fiataloknak” projekt célja, hogy elősegítse azon 18–30 év közötti fiatalok társadalmi integrációját, akiknél fennáll a kábítószer-függőség kockázata. Az eseményen bemutatkozik az MRE KIMM és a Bonus Pastor Alapítvány közös **drogprevenációs tanterve**, mely hatékony segítséget nyújthat a drogprevenációt végző szervezeteknek és a fiatalokkal foglalkozó drogprevenációs szakembereknek.

A szeptember 18-i esemény fókuszában a drogprevenáció a Portage módszer alapján tematika áll.

A program helyszíne: 2465 Ráckeresztúr, Madách u. 6.

Jelentkezni az alábbi felületen lehet.

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScNzmhrMrhbvqtnHI-IaA4KDjkUPm44wb9v8U_7Sp7rIcypvg/viewform